Eesti Kontsert

Sven Grünbergi *lugu*

Vox Clamantis • **Tallinna Kammerorkester** • **EMA**
Valter Soosalu • **Ansambel Mess** • Dirigent **Jaan-Eik Tulve**

Eesti
Kontsert
Kingi
muusikaelamusi!
Kinkepiletid väärtuses 10 €, 20 €, 30 €, 50 €
Kinkepiletite eest saab osta Eesti Kontserdi
korraldatavate ürituste pileteid.
Kehtivus üks aasta alates ostuhetkest.
Osta Eesti Kontserdi kinkepiletid eestikontsert.ee või piletilevi.ee

N 19. NOVEMBER 2026 19.00 Pärnu kontserdimaja
R 20. NOVEMBER 2026 19.00 Vanemuise kontserdimaja
L 21. NOVEMBER 2026 19.00 Estonia kontserdisaal

Sven Grünbergi *lugu*

Vox Clamantis

Tallinna Kammerorkester

EMA (Eesti Elektroonilise Muusika Seltsi Ansambel)

Ansambel Mess
Valter Soosalu vokaal, klahvpillid
Taavi Kerikmäe klahvpillid, elektroonika
Riivo Kallasmaa oboe
Kreete Jacob metsasarv
Marek Talts kitarrid
Mihkel Mälgand bass
Liis Jürgens harf
Anna-Liisa Eller kandled, löökpillid
Heigo Rosin löökpillid
Andrus Lillepea trummid
Krista Citra Joonas bansuri

Dirigent **Jaan-Eik Tulve**

Eesti Kontsert:
produtsent Lauri Aav
assistent Laura Schotter

K A V A

Sven Grünberg (*24.11.1956)

„Minek“ oboele, vokaalansamblile ja kammerorkestrile (1993/2019)
Tekst: Buddha (lõik Südasuutrast), eestindanud Linnart Mäll

„Vabanenud meel“ segakoorile ja instrumentaalansamblile (2013/2019)
Tekst: Buddha esimese jutluse ainetel, eestindanud Linnart Mäll

„Täht, pimedus ja valgus“ segakoorile ja kammerorkestrile (2013/2019)
Tekst: Buddha (Teemantsuutra luuletekst), eestindanud Linnart Mäll

„Nõnda olen ma kuulnud“ segakoorile ja kammerorkestrile (2013/2019)
Tekst: Buddha Südasuutra ainetel, eestindanud Linnart Mäll

„Meeles“ oboele, viiulile ja kammerorkestrile (1993/2019)

„Wikmani poisid“ teleseriaalist „Wikmani poisid“ (1995–96)

„Peegeldused“ (1982)

V A H E A E G

„Hingus I“ ja **„Hingus V“** süidist „Hingus“ (1980–1993)

„Algus“ ja **„Laviin“** mängufilmist „Hukkunud Alpinisti hotell“ (1979)

Sven Grünbergi lood ansambli Mess esituses (1975)

„Valged hommikud“

„Lugu“

„Tiik“

„Tulen kord jälle“ mängufilmist „Hundiseaduse aegu“ (1984)
Tekst: Hando Runnel

„Nimetu“ mängufilmist „Hukkunud Alpinisti hotell“ (1979)

Kui sulgeme silmad ja vaatame oma meelde, võime näha, kuulda või veel mõnel viisil tajuda olevat või olematuid maailmu. Maailmu, millel võib olla kes-teab-mis omadusi, kuid seal oleme ikkagi ka meie – tegijad, mõtestajad, vaatlejad, kellest jäävad olemise lukku omad jäljed. Vaated, soovid, asjaolud ja veel palju muudki loovad samm-sammult meie lugu, meie lugu ajas, jälgi, mille endast jätame ja mida hiljem enam parandada ei anna, kui oleme siit lahkunud. Jälgi, mis jäävad meist igavikku.

– Sven Grünberg

Koostöös Tallinna Kammerorkestriga

Vaheajaga kontsert kestab u 2 t 20 min.

Sven Grünberg sai laiemale üldsusele tuntuks 1975. aastal, mil toimus tema esimene autorikontsert progerokk-grupiga Mess. See ansambel oli omas žanris teerajaja. Ta oli elektroonilise muusika esmalooja Eestis ja laiemalt toonases Nõukogude Liidus, kus kogus laialdast tunnustust muusikaga filmile „Hukkunud Alpinisti hotell". Sel perioodil valmis Nõukogude impeeriumi esimene elektronmuusika autoriplaat „Hingus" (1981), kus elektrooniliste helidega põimuvad naturaalhelid löökpillidelt, harfilt ja akustiliselt orelilt. Nii see kui ka järgmine album „OM" (1988) äratasid tõsist rahvusvahelist tähelepanu.

1993. aastal valmis Saksa plaadifirmas Erdenklang album „Milarepa" ja 1995. aastal „Prana Symphony", mille muusika ja laulude ainuesitaja-looja oli Grünberg. Samal aastal anti Austrias restaureerituna välja ansambli Mess CD-plaat. 2001. aastal ilmus kolmikplaat „Hukkunud Alpinisti hotell" ja 2004. aastal ansambli Mess duubelplaat „Küsi eneselt". 2013. aastal valmis Grünbergil kontsertkava „Vaadates sisse" ansamblile Vox Clamantis ja kammeransamblile.

2016. aastal toimusid väga edukad kontserdid tema 60 aasta juubeli raames, mida hinnati riikliku preemiaga, ja aasta lõpul ilmus filmimuusika plaat, kus kõlab Grünbergi animafilmide muusika aastaist 1977–2001. 2019 aga toimusid Eesti Kontserdi korraldusel tema autorikontserdid täismajadele.

Tänavusel juubeliaastal ilmub nii Grünbergi uus heliplaat „Thus have I heard" kui ka tema läbi aegade öeldut kokku võttev raamat „Mõtteid". Samuti on töös mitu uut rahvusvahelist filmiprojekti. Filmi „Hukkunud Alpinisti hotell" on käidud esindamas nii Berliini kui ka Bristoli filmifestivalidel, kus esmaesitleti 2026. aastal USAs AI abil restaureeritud filmikoopiat. Grünberg on loonud muusika kaugelt enam kui sajale filmile, nende seas „Wikmani poisid", „Naksitrallid", „Klaabu kosmoses", „Leiutajateküla Lotte", „In the Realm of the Lotos", „Lotte ja kuukivi saladus", „Detsembrikuumus", „Lotte ja kadunud lohed", „Viimased" ja „Call of God". Eesti filmiloojate kõrval on ta teinud koostööd Lõuna-Korea, Poola, Jaapani, Soome, USA, Vene, Saksa, Läti jt autoritega.

2012. aasta Klassikaraadio küsitlusest selgus, et asjatundlik kuulaja peab Eesti filmisajandi parimaks muusikaloojaks Sven Grünbergi. Tänavu novembris omistati Grünbergile PÖFFi elutööpreemia.

Alates 1993. aastast on Grünberg töötanud õppejõuna neljas Soome ja kolmes Eesti kõrgkoolis, olles loonud nii Eestis kui ka kogu

Vox Clamantis. Foto: Kaupo Kikkas

Euroopas uue õppeaine, mille sisuks on muusika ja heli roll filmi dramaturgia kujundamisel. Loominguliste saavutuste hulka loeb Sven Grünberg ka Tema Pühaduse XIV dalai-laama Eesti visiitide korraldamist (1991, 2001, 2011). Ta on Budismi Instituudi asutaja (2002) ja direktor ning on kirjutanud hümni ülemaailmsele suurorganisatsioonile Esindamata Rahvaste Organisatsioon.

Grünberg on väitnud, et midagi uut pole võimalik luua. Kunsti looja on justkui antenn, mis „õhus olevast" kvaliteetse välja nopib ja läbi oma oskuste kunstiks vormib.

Ansambel **Vox Clamantis** ühendab tihti oma kontserdikavades vana ja uue. 1996. aastal alustades lauldi esialgu vaid gregooriuse laulu. Õige pea tekitas aga Vox Clamantisele omane kõlavärv, fraseerimine ning muusikatunnetus huvi mitmeis eesti heliloojais ning praeguseks on ansamblile kirjutanud neist paljud.

Gregooriuse laulust kantuna tekkis juba ansambli algusaegu tihe side Arvo Pärdiga, kellest on tänaseks saanud Vox Clamantise enim esitatud autor ning kelle muusikat aktiivselt lauldes on ansambel läbi käinud terve maailma. Viimaste aastate jooksul on esinetud Sydney festivalil, Hongkongi Kunstide Festivalil, RCM's 21C festivalil Torontos,kontserdisarjas Institution for Advanced Study USAs Princetonis, Cervantino

festivalil Mehhikos, Shanghais, Jaapanis, Kolumbias ning paljudes kontserdisaalides üle Euroopa. Septembris 2022 tõi Vox Clamantis Veneetsia muusikabiennaalil esiettekandele Helena Tulve suurteose „Visiones". Ansambel Vox Clamantis teeb koostööd plaadifirmaga ECM Records.

Lisaks Arvo Pärdile on Vox Clamantisele kirjutanud teoseid David Lang, Helena Tulve, Tõnu Kõrvits, Toivo Tulev, Evelin Seppar, Galina Grigorjeva, Tõnis Kaumann, Sven Grünberg, Henrik Ødegaard jt. Erinevatest improvisatsioonilistest materjalidest on ansambel põiminud kavu koos tuneesia lauliku Dhafer Youssefi, iisraeli muusiku Yair Dalali, Weekend Guitar Trio, india sitarivirtuoosi Nishat Khani ning paljude teistega. Koostööpartnereist paistavad eredalt välja sellised tänapäeva maailma tippartistid nagu prantsuse pianist Jean-Claude Pennetier, kataloonia lauljanna Arianna Savall, itaalia *nyckelharpa*-virtuoos Marco Ambrosini ning veel väga mitmed, kelle äranimetamine kulgeks pikalt.

Vox Clamantis seab alati esiplaanile sõnumi ning selle vahendajana on ta leidnud tee paljude inimeste südameisse. Ansamblit on tunnustatud Eesti Vabariigi kultuuripreemia ning kultuurkapitali aastapreemiaga. Tema salvestused on võitnud Grammy, Diapason d'Or'i, Eesti aasta klassikaalbumi auhinna ning olnud BBC Music Magazine'i, Taani raadio aastaauhinna ja Hollandi Edison Awardi nominendid. Vox Clamantise muusikat on kasutatud ka Oscari võitnud Paolo Sorrentino filmis „La Grande Bellezza". Ansambli uusim plaat, 2025. aastal ilmunud „Arvo Pärt. And I heard a voice" (ECM) on juba leidnud laia positiivset vastukaja rahvusvahelises muusikaajakirjanduses.

Ansambli looja ning kunstiline juht on Jaan-Eik Tulve.

Vox Clamantis:

Anna Mazurtšak
Ülle Abner
Mari-Liis Urb
Susanna Paabumets
Saale Kreen
Kadri Hunt
Sander Pehk
Anto Õnnis
Ryan Adams
Sakarias Jaan Leppik
Taniel Kirikal
Riivo Kallasmaa
Tõnis Kaumann
Aare Külama

Tallinna Kammerorkester. Foto: Kaupo Kikkas

Tallinna Kammerorkestri (TKO) asutas 1993. aastal dirigent Tõnu Kaljuste. Kolme aastakümne jooksul on orkestrist kujunenud üks Eesti esinduskollektiive, kes on oodatud esineja kontserdilavadel nii Euroopas kui ka mujal maailmas. TKO on äratanud tähelepanu oma kunstiliselt terviklike kavade, stiilitundliku musitseerimise ja kõrgetasemelise interpretatsioonikunstiga. Orkestri mitmekülgses repertuaaris on esindatud nii baroki-, klassitsismi- kui romantismiajastu muusika; oluliseks osaks on 20. ja 21. sajandi heliloojate looming, sealhulgas vähemtuntud teosed ja uudisteoste esiettekanded. TKO hinnatud keelpillimängijad astuvad regulaarselt üles ka solistide ja kammermuusikutena.

Tallinna Kammerorkestri kauaaegne koostööpartner on olnud Eesti Filharmoonia Kammerkoor – ühised esinemised ja salvestised on toonud mõlemale kollektiivile rahvusvahelist tuntust ja tunnustust. 1993. aastal salvestati nimekale plaadifirmale ECM Tõnu Kaljuste käe all Arvo Pärdi autoriplaat „Te Deum“, mis pälvis kõrgeid hinnanguid maailma juhtivatelt muusikakriitikutelt ning püsis kuid plaadiedetabelite esikümnes. ECMi märgi alt on ilmunud veel Pärdi autoriplaadid „Litany“, „In Principio“, „Adam's Lament“ ja „Tractus“, samuti Erkki-Sven Tüüri „Crystallisatio“, Veljo Tormise „Reminiscentiae“ ja Heino Elleri „Neenia“. Orkester on salvestanud ka firmadele Warner Music/Finlandia Records, Carus Verlag, Ondine jt. 2014. aastal ilmus Tallinna Kammerorkestrilt plaat Joseph Haydni loominguga (solist Silver Ainomäe, dirigent

Risto Joost). Plaadifirma Ondine andis 2017. aastal välja Eesti Filharmoonia Kammerkoori ja Tallinna Kammerorkestri esituses Tõnu Kõrvitsa plaadi „Lageda laulud", mis pälvis 2018. aasta Eesti Muusikaauhindade jagamisel aasta klassikaalbumi tiitli.

Esimese peadirigendi Tõnu Kaljuste käe all tegutses orkester aastatel 1993–1995, 1996–2001 ja 2019–2024. Olulise jälje TKO arengusse on jätnud Juha Kangas, kes oli 1995–1996 peadirigent ja 2001–2003 kunstiline nõustaja. Järgnenud kümnel hooajal kureeris orkestri tegevust Tallinna Filharmoonia kunstiline juht Eri Klas, 2013–2019 oli peadirigendiks Risto Joost.

Külalisdirigentidena on orkestrit juhatanud John Storgårds, Pietari Inkinen, Okko Kamu, Jaakko Kuusisto, Richard Tognetti, Terje Tønnesen, Daniel Raiskin, Aleksandr Rudin, Florian Donderer, Dmitri Sitkovetski, Kolja Blacher, Peter Spissky, Maksim Rõsanov, Andrew-Lawrence King ja Dmitri Sinkovski, samuti hinnatud eesti dirigendid Olari Elts, Paavo Järvi, Neeme Järvi, Kristjan Järvi, Paul Mägi, Arvo Volmer, Vello Pähn, Jüri Alperten, Mihhail Gerts, Kristiina Poska jt.

TKO on esinenud paljudel mainekatel muusikafestivalidel ning käinud kontserdireisidel USAs, Kanadas, Jaapanis, Hiinas, Brasiilias, Argentinas, Mehhikos, Tuneesias ja enamikus Euroopa riikides. Euroopa nimekamate kontserdisaalide kõrval on üles astutud ka New Yorgi Carnegie Hallis ja Pekingi Keelatud Linna kontserdisaalis.

2013. aastal pälvis Tallinna Kammerorkester Eesti Muusikanõukogu interpretatsioonipreemia. TKO on kaastegev Arvo Pärdi autoriplaadil „Adam's Lament", mis tõi dirigent Tõnu Kaljustele 2014. aastal Grammy.

Tallinna Kammerorkester:

ORKESTRI KONTSERTMEISTER
Harry Traksmann

I VIIUL
Harry Traksmann, Olga Voronova, Helen Västrik, Yana Mägila, Fred Heinoja

II VIIUL
Elo Tepp, Mari Targo, Anete Ainsaar, Eva–Maarja Forslund, Eva–Maria Sumera

VIOOLA
Laur Eensalu, Mart Kuusma, Helen Ling, Merike Heidelberg

TŠELLO
Leho Karin, Siluan Hirvoja, Maria Mutso

KONTRABASS
Andres Kungla, Michele Bonfante

Eesti Elektroonilise Muusika Seltsi Ansambel (EMA). Foto: Helen Västrik

Eesti Elektroonilise Muusika Seltsi Ansambel (EMA) on 2017. aastal loodud koosseis, mis on pühendunud elektroonilise kammermuusika mängimisele. Ansambli eesmärk on ületada tehnoloogilised kammitsad ning arendada tundlikku musitseerimist, üksteisele reageerimist ja teravat kuulamist, kasutades erinevate elektrooniliste instrumentide uskumatult rikkalikke kõlavõimalusi.

Ansambel on esinenud festivalidel AFEKT, Üle Heli, Tallinn Music Week, „Elektroni kõheda vastasmõju festival", ISCM World Music Days, Eesti Muusika Päevad ja Balti Muusika Päevad UP-CLOSE.

2021. aastal omistati EMA-le Eesti Kultuurkapitali helikunsti sihtkapitali aastapreemia viljaka ja entusiastliku tegevuse eest: Sven Grünbergi „Hinguse" lahtimuukimine ja taasesitus, hariv ja avardav loengusari ning omanäolised kontserdid ja otsingud.

EMA puhul on hinnatud paindlikkust ja musikaalsust, mida elektroonilise muusika puhul on muidu kerge nuppude ja liugurite vahele ära kaotada. Ansambli instrumentide valik ulatub ostsillaatoritest ja lintmakkidest Buchla ja Serge süntesaatorite ja arvutipõhise *live*-elektroonikani.

Jaan-Eik Tulve on sündinud Tallinnas. Pärast Tallinna konservatooriumi dirigeerimisosakonna lõpetamist jätkas ta õpinguid Pariisi Rahvuslikus Kõrgemas Muusika- ja Tantsukonservatooriumis gregoriaani koori dirigeerimise erialal, mille lõpetamise järel sai temast professor Louis-Marie Vigne assistent samas klassis. Pedagoogitööd on ta teinud aga ka paljudel gregoriaani kursustel üle kogu Euroopa. Regulaarselt õpetab ta gregooriuse laulu tosinas Prantsusmaa kloostris. Aastast 1996 on Jaan-Eik Tulve gregoriaani õppejõud Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias.

1992. aastast alates dirigeeris Jaan-Eik Tulve kümne aasta jooksul Le Chœur Grégorien de Paris'd (Pariisi Gregoriaani Koori), millega koos on lauldud üle kogu Euroopa, aga ka Liibanonis ja Marokos ning saadud mitmeid preemiaid erinevate plaadistuste eest. 1993. aastal asutas Jaan-Eik Tulve Pariisis ansambli Lac et Mel, mis gregoriaani kõrval tegeles ka varajase polüfooniaga, ning 1994. aastal Pariisi Gregoriaani Koori naisharu. 2004. aastal asutas ta koos paari mõttekaaslasega Eestis juudi süvakultuurile pühendatud festivali Ariel.

Aastal 1996. aastal asutas Jaan-Eik Tulve Tallinnas ansambli Vox Clamantis, millest on tänaseks kujunenud väga laiahaardelise repertuaariga kollektiiv. Vox

Foto: erakogu

Clamantisele on ta tellinud uudisteoseid paljudelt eesti heliloojatelt, samuti teinud erilisi piire ja žanreid ületavat koostööd mitmesuguste muusikutega, nagu Dhafer Youssef, Arianna Savall, Marco Ambrosini, Yair Dalal, Weekend Guitar Trio jpt.

Ansambliga Vox Clamantis on Jaan-Eik Tulve salvestanud muusikat Eesti Raadiole ja plaadifirmadele ECM, Arion ja Mirare ning pälvinud heliplaatide eest kõrgeid tunnustusi. Lisaks Vox Clamantisele on Jaan-Eik Tulve dirigeerinud Eesti Filharmoonia Kammerkoori, Eesti Rahvusmeeskoori, Tallinna Kammerorkestrit, Helsingi kammerkoori, ansamblit Hortus Musicus, Pärnu Linnaorkestrit jt.

Eesti Rahvusringhäälingu muusikatoimetajad valisid Jaan-Eik Tulve aasta muusikuks 2017.

Eesti Kontsert

Ladysmith Black Mambazo
& Estonian Voices

40 aastat „Gracelandist“

N 3. DETSEMBER 19.00 Vanemuise kontserdimaja
R 4. DETSEMBER 19.00 Pärnu kontserdimaja
L 5. DETSEMBER 19.00 Estonia kontserdisaal

eestikontsert.ee

Eesti Kontsert

Keelpilli-
FOOKUS

La Valse

Hans Christian Aavik • **Julian Rhee** • **Ruslan Talas** • **Triinu Piirsalu** viiul
Liisa Randalu • **Sao Soulez Lariviere** viiola
Bryan Cheng • **Marcel Johannes Kits** tšello
Regina Udod kontrabass
Karolina Aavik klaver

Ravel. „Valss" M.72 (seade Tim Mulleman)
Olli Mustonen. Nonett nr 2 keelpillidele

K 25. NOVEMBER 19.00 Estonia kontserdisaal
N 26. NOVEMBER 19.00 Vanemuise kontserdimaja

eestikontsert.ee

Eesti Kontsert

Keelpilli- FOOKUS

Lemba & Brahms

Triin Ruubel viiul • **Triin Veissmann** viiul • **Xandi van Dijk** viiul
Hanna Maria Semper viiul • **Theodor Sink** tšello • **Johannes Välja** tšello

Kell 18 kontserdieelne vestlus

Artur Lemba. Keelpillitrio
Artur Lemba. Keelpillisekstett
Johannes Brahms. Keelpillisekstett nr 2 G-duur op. 36

N 26. NOVEMBER 19.00

Estonia kontserdisaal

eestikontsert.ee

LIVIKO
anno 1898

Balbiino
VALMISTAME RÕÕMU

Jazz
PESULAD

SELVER
Hea mõte

myfitness
world class gym & studios

/eestikontsert

/eesti_kontsert

eestikontsert.ee